

Na śmierć J.J. Kraszewskiego

MARIA KONOPNICKA

Na śmierć J.J. Kraszewskiego

Rozjęczał się, rozkołysał na Wawelu spiż...
Do ćmy krzyżów przybył jeszcze jeden czarny krzyż.
Jeszcze jeden wzniosł ramiona nad smętną dziedziną,
Gdzie mniej coraz blasków słońca, a chmury wciąż płyną.

Z dróg tułacznych, z krwawych ścieżek oto wraca już
Ten, co z nami brał w pierś gromy wszystkich naszych burz.
Wraca oto uciszony oną wielką ciszą,
Których duchy praojcowe synów swych kołyszają.

Już otarty z jego czoła bożych rabów znój,
Dobiegł mety biegu swego, przebojował bój,
Przebojował dnie młodości i swe zesze lata,
Została mu domowina, ta dębowa chata...

W cudzej stronie ją ciosano, z cudzych, zimnych dREW,
Na sen w niej go nie utulił miły, bratni śpiew...
Na pierś brakło grudki ziemi z rodzinnej krainy,
Nie żegnał go brzeg wiślany, nie żegnał step siny.

Wichrem pomsty go pędziła obca, twarda dłoń,
Jako Syn Człowieczy, nie miał, gdzieby złożył skroń...
Dziś powraca po swą schedę do tej matki ziemi,
Co obdziela dzieci swoje grobami cichemi.

Oplakaneż to dziedzictwo, oplakany dział!
Wyleciały ptaki młode, nakształt złotych strzał,
Wyleciały z gniazda w słońce, ponad czarne chmury,
A wróciły z krwawą piersią, z złamanymi pióry.

Oj! ty ziemio, ty sieroto, przebogata w kir!
Pękły struny szczerolote twoich srebrnych lir,
Pękły serca, które tobie śpiewały i biły,
Ludzie w tobie pomaleli, porosły mogiły!

O! ty ziemio, o, ty wdowo, przebogata w lzy!
Wskroś twych łąków i kurhanów idą sine mgły,
We mgłach płyną duchy smętne i duchy tułacze,
Wiatr niedoli je pogania, i jęczy i płacze...

A z czemże my wyjdziem, bracia, na swej ziemi próg,
Witać tego, co nam wraca z tak dalekich dróg?
Jak uczcimy, jak przyjmiemy Starej Baśni piewę,
Karmiciela myśli naszych, uczuć naszych siewcę?

Nie rozkwitły wiosną kwiaty wpośród czarnych pól,
Pieśń zgłuszyły jęki dzwonów i zadławił ból...
W ciszy stoim wobec ducha, co idzie z tej trumny,
My — pochodnie zagaszone, strzaskane kolumny.

O! zaszumcie, gęste bory, w pogrzebowy chór,
O! zapłaczcie, rzeki płaczki, co pijecie z chmur,
O! posypcie łzami, rosy, na ojczyste groby,
O! ściśnijcie wy się, dłonie, w tym domu żałoby!

.....

Rozjęczał się, rozkołysał na Wawelu spiż...
W ziemi grobów przybył jeszcze jeden czarny krzyż,
Jeszcze jeden wznosił ramiona nad smętną krainą,
Gdzie mniej coraz blasków słońca, a chmury wciąż płyną!

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/damnata-na-smierc-j-j-kraszewskiego/>

Tekst opracowany na podstawie: Maria Konopnicka, *Damnata*. Poezye, wyd. Seyfarth i Czajkowski, Lwów 1900.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) na podstawie tekstu dostępnego w serwisie Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>). Redakcję techniczną wykonała Paulina Choromańska, a korektę ze źródłem wikiskrybowie. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).